

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

De mercatoribus campsoribus & plenetis. cap. vii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

Interrogatorii pars tertia

peccat et h[ab]et phibes in c[on]cilio firmitas: extra d[icitur] pe[ccato]r[um] et re. Si suavit p[re]ceptu[m] factu[m] medicis s[ed] q[uod] i[de]o i[n]ducant i[n]firmos q[uod] n[on] p[ro]mo vocat ad visitadu[m] eos ad confessione facie[d]a, q[uod] omittendo h[ab]em doc, peccat mortaliter, ut d[icitur] c[on]cilio infirmitas, de pe[ccato]r[um] et re. Si paupes i[n]firmos q[uod] no[n] uit n[on] valentes soluere n[on] visitaunt g[ra]tias, q[uod] ad h[ab]ent tenet et eti[am] soluere peis medicinas si pot alis mortale e[st]. di. lxxvij. c. i. et in glo. sup v[er]o inferas. Si nimis largus fuit ad inducendu[m] debiles ad frangendu[m] ieiunia ecclie sine rationabili causa q[uod] frequenter faciut: nō e[st] sine peccato. Si v[er]o eti[am] sanis dissimilat ieiunia ecclie dicens nosciua esse, et sic inducunt ad frangendum ieiuniu[m] sine causa mortale est, de pe. di. i. c. noli. Si dedit medicinam dubiam saturationis vel mortificationis videtur mortale, et ut dicit, c[on]cilio infirmitas, extra de pe, et re, potius d[icitur] dimitti in mansuetei q[uod] exponi piclo medicine.

De emulatore v[er]o et detractione quā faciut medici introgandum est put habes. s.

De aromatariis,

In p[ro]ponendis medicinis n[on] ponunt q[uod] ordinat medicus c[on]cilio n[on] habet

vel ita bona vt e[st] necesse, in q[uod] offendunt medici n[on] facientes an se p[ro]p[ri]o eā, nā si ex h[ab]ent seq[ue]nt g[ra]tias i[n]firmitate, v[er]o n[on] op[er]at sanitas quā feciss[er]unt si b[ea]nū feciss[er]unt illos mortale e[st], et eti[am] i[n] mediso si h[ab]ent dissimulauit. Si docet vel vendunt ea q[uod] p[re]curat aborsum ad illud faciendu[m] vel redunt venena his q[uod] credunt abusuros mortale p[er]petuum est. Si sophistacat aromata q[uod] frequenter faciunt ponentes in eis vnu p[ar]tio, vel in electuariis sirupis sp[eci]eb[us] et perfectiōibus: in cereis facientes malas mixtu[m]as et vendentes p[er] puris, q[uod] ultra p[er]petuum tenet ad restituitione illud ad q[uod] tales res redunt seni erogare paupib[us] cū incertis sūt. De numeris p[er]ceptis p[er] iuriis et medacijs et diminutis p[er]deribus q[uod] faciut interrogandum est ut put sup in c[on]cilio d[icitur] fraudulētia et alijs vicis, in, i. p[ro]te, c. i.

De mercatoribus, camporibus et p[er]sonis. La. VII.

Mercatori

a bus, camporibus et p[er]sonis q[ui] rendunt est. Si misit n[on] solu[m] arma et ligamia: sed etiā q[ui]cunque mercimonia ad alexandriā v[er]o p[otes]t egypti, vel terras saracenoꝝ soldano[rum] iectas excōicatus est excōicatione papali, si n[on] habuit iniāz

Fo.

a papa dicitur qd Veneti hnt
 Si negotiat nō ppter aliquē
 finē honestū puta sustentatiōz
 familie sue ex lucro modera-
 to: vel ppter sustentatiōz pau-
 perā, vel puisionē eoꝝ p ciui-
 tate necessariorū z hmōi, sed
 negocianſ ppter auariciā et ad
 thesaurizandū ē mortle pctm
 si in lucro ſtituit finē, vel ſi
 intendit lucrū p fas et nefas
 ſi pnt Si cōpoſuit ſe cū alijs
 mercatoribꝫ qd nō vēdat d ali
 qd miori pcio qd quētū fuit int
 eos qd ē excessiū, vt ſic cogā
 tur pſone emere caro precio,
 pctm ē: z legibꝫ phibitū. Ho
 ſtiē, Si vendit merces pro
 maiori pcio qd valeat, z ex eo
 qd nō ſoluit fecit ei terminuz,
 ſed etiā mutuat ei pecuniam
 aliquam, viuram committit.
 Si vendēdo mercatias ſu-
 as: puta lanā vel pannos reci
 piēdo, p pcio alia mercimōia
 puta ſericuz p aromatibꝫ vel
 alia: qd vulgariter d barato
 multo maiori pcio vendit ſic
 qd recipet pecuniam: peccatū
 ē iniusticie z mortale, niſi ille
 cui vendit etiā longe maiori
 pcio tradat res ſuas, tūc pōt
 vn⁹ excessus ſpensari cū alio
 ſi ſunt quaſi equales. Si vē
 dendo ad terminū plus iusto
 pcio vendit rōne dilatois tm

LXXIII.

z diuersis ſpēbꝫ cābiorꝫ: z vas
 rijs modis cābiorꝫ viſuraru z
 fraudulentis in qntitate z qli
 tate z ſuba rerū. Interrogadū
 ē put hēs, s, l, c, d viſuratiōe
 rei alienē. Si fraudauit vel
 fraudari feç: v'l ali⁹ p eo iusta
 pedagia ſeu gabellas: mortle
 eſt: z tenet ad reſtitutiōz, ſec⁹
 ſi de iūiſtis v'l cum nō tenet
 loca illa tutta a latronibꝫ, ppter
 qd hec ſoluunt ppter defectū
 dñorꝫ. Si dedit falſas mo-
 tas v'l diminutas ſcient p bo-
 nis: v'l eas diminuit eſt pctm
 z tenet, ſec⁹ ſi accepit mo-
 tas valentes in loco, p eo qd
 valēt ibi; z mittēs ad aliū lo-
 cū vbi pl⁹ valēt pl⁹ petit. Si
 faciēs ſocietatē cū alijs nō ſi-
 delit ſe habuit, aliq occulta
 lucra ſibi ſoli retinēs tunc ad
 ſatisfactiōz tenet: niſi cert⁹ eēt
 qd locij tātūdē occulte ſubtra-
 xiſſent. Si feç, p alijs ſecuri-
 tate cū fraudibꝫ: nā ſine fraud-
 e asſecurare merces p mare
 vel p terrā; z in dqrere emoli-
 mētū p v'l min⁹ ſm qntitatē
 piclī n̄ viðr illicitū cū ſubſte-
 piclo mag. Asſecuratio vero
 pecūnie p modū ſatisfactōis qd
 vulgariter d ſchta, vbi nll'm ē
 piclm z dānū n̄ ē tutū qstū ad
 ſciāz: ſec⁹ ſi ſibi ē piclm ibi,
 Si accepit pecūnias aliq ſub-

K 2

Interrogatori pars tertia.

noīe depositi recipiēs sex vel
octo p cētenario, et cū illis pē
cunīs lucrat ipē mutuādo vī
alijs illicit̄ h̄ctib⁹ ad rōnem
decē p cētenario et hmōi pmi
sit duo mortalia, vñū ē accipi
endo, aliud mutuādo, et tenet
de ysura. Si se intromissit i
barocholis ritrācolis achifi
nis, q̄ vocabla n̄ declaro ob
breuitatē s̄z d̄ his vidē in suis
mā, pte, ij, qd malicie sit i eis,
Achifinū d̄ qñ q̄s gerit ne
gocia stipendiariorū. Idez si
dñor̄ laborās p eis et cū mus
tuat eis pecunias cū expēdit
recipiēs inde certū lucrū vel
salariū, et qntū meret labor p
iustis cauf̄ p̄t accipe vñ p bel
lātib⁹ iuste nihil pl̄ p̄t accipe
rōe mutui: als ysura est. Si
ys̄ ē piurijs et mēdacij̄ emē
do et vēdēdo q̄ solēt eē his ci
bus et pot̄ Et d̄ his dic vt, s̄
in pma pte i loc⁹ suis, et cū stat
i tli, pposito vēdo mēdacij̄
et piurijs et dolis qñ occurre
ret sp̄ ē i mortl̄. Vñū ē absol
uend⁹ nisi disponat abstinere
ab ill̄ vbi est mortle. Item si
emit res raptas vī furatas p
mare vī p terrā, dic vt, s̄, in p
ma pte, c, ij. Si emit vī vēdis
dit dieb⁹ festiuis absq; neces
sitate s̄z p cupiditate, l̄ fec̄ rōci
nia lib̄oꝝ vī fieri fec̄ suis di

scipulis, dic vt h̄ supra d̄ ob
seruatiōe festor̄. Si fuit pse
neta seu mediator q̄ d̄ s̄ sale
h̄ctuū fraudulētor̄ sciēt mor
tale ē, et tenet lesō satissacere.
Si fuit mediator h̄ctus v̄sl̄
rarij intēdēs v̄tilitatē v̄suras
r̄ et suā maḡ q̄ accipiēt̄ sub
v̄sura mortale ē, et si ipē indi
ceret ad mutuādum alios ad
v̄suras q̄ h̄ n̄ cogitabāt vidēt
teneri ad restitutiōz Si medi
ator extat i alijs h̄ctib⁹ ut ven
dēdo domos eq̄s et alia aīalia
et male v̄suluit emptori in ei⁹
dānū vel sui v̄tilitatē et vēdī
tor̄ peccat mortl̄ et tenet lesō
ad oēz satissactōz et ecōuerso
tenet si i dānū vēditors v̄sulū
it. Si i fiēdis mēmonij̄ v̄ti
tur mēdacij̄ et hmōi i notabi
le dānū h̄bētū peccat mortl̄

De artificib⁹ et mechanic⁹
Capl̄m, VIII,

I fecit ar
tē cui⁹ op⁹ ē cū petō
vel ad petm̄ mortle
ut plurimū, sicut facere taxil
los, seruire v̄surarijs i illa ar
te. Militi i bello iusto, nau
gio pirataꝝ: lenocinio intēdē
do baratariā et hmōl, opt̄ q̄
dimitat ex toto arte als non
est absoluēdus. Si arte fec̄